Konkurs zahájený v cizině účinkuje i v tuzemsku, a l e t e p r v e ode dne, kterého došla na zdejší soud žádost konkursního soudu za vydání úpadcova tuzemského movitého jmění. Až do té doby může tedy úpadce disponovati se jměním v tuzemsku a dispose správce jeho podstaty jsou nicotny. (§ 66 a 67 konk. ř.)

Manželé Josef a Terezie M. žalovali dra Otu H., bytem v Norimberce, žádajíce, aby bylo uznáno právem, že pohledávka dra Oty H. 600.000 Kč, zajištěná na jejich tuzemských nemovitostech, zanikla, že žalovaný jest povinen to uznati a jim vydati výmaznou listinu, ježto by jinak výmaz mohl býti proveden na základě žádaného rozsudku.

Poněvadž na jmění dra Oty H. byl soudem v Německu uvalen konkurs, dostavil se k roku správce konkursní podstaty Karel D. a ten uzavřel se žalobci smír jejich přání vyhovující.

Mezitím postoupil dr. Ota H. uvedenou pohledávku dru Petru R. a tito dva žalují nyní manžely Josefa a Terezii M., žádajíce, aby bylo uznáno, že shora uvedený smír jest neplatný. Správce podstaty Karel D. nebyl prý oprávněn smír uzavříti proto, že nebyl oprávněn dra Otu H. zastupovati. Práva k tomu byl by nabyl, kdyby konkursní soud byl zdejší soud požádal za vydání tuzemského movitého jmění úpadcova, což se však nestalo.

Žalovaní trvali na tom, že Karel D. byl k zastupování dra Oty H. oprávněn a namítali, že postup pohledávky stal se jen na oko.

P r o c e s n í s o u d žalobě vyhověl a žalované odsoudil též k náhradě útrat.

O d v o l a c í s o u d toto rozhodnutí potvrdil a žalovaným uložil nahraditi též útraty odvolacího řízení.

Vyhovuje podanému dovolání, n e j v y š š í s o u d rozsudky první a druhé stolice zrušil a věc vrátil první stolici, aby doplnila řízení a znovu rozhodla, přihlížejíc při tom také k útratám opravného řízení.

O d ů v o d n ě n í. Dovolání je opřeno o dovolací důvody § 503, č. 2 a 4 c. ř. s. Pokud jde o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503, č. 4 c. ř. s.), vytýkají žalovaní, že odvolací soud má neprávem za to, že legitimace obou žalobců ke sporu je dána. Jde o žalobu podle § 228 c. ř. s. na určení neplatnosti smíru ujednaného dne 3. ledna 1928 u krajského soudu v J. ve sporu Ck I 622/4 mezi žalovanými a správcem

konkursní podstaty druhého žalobce Karlem D., podle něhož konkursní správce uznal, že pohledávka druhého žalobce v částce 600.000 Kč na nemovitostech žalovaných právem zástavním zajištěná, není po právu. Žalobci tvrdí, že druhý žalobce, dr. Otto H., postoupil postupní listinou ze dne 6. září 1927 tuto pohledávku prvnímu žalobci, inž. Dr. Petru R. Žalovaní postup ten nepopřeli, tvrdí však, že postup ten je neplatný, ježto o jmění Dra Otty H. bylo úředním soudem v Norimberku zahájeno konkursní řízení již v roce 1924, a že dosud trvá. Že tomu tak, jest zjištěno, než okolnost ta jest v daném případě bezvýznamná, ježto podle § 66 a 67 konk. ř. konkursní řízení v cizině zahájené nejeví v tuzemsku žádných účinků, a smí cizozemský úpadce nakládati svým movitým jměním, a to až do doby, kdy dojde na tuzemský soud žádost o vydání tuzemského movitého jmění. Nebylo tvrzeno a není ve spisech opory pro předpoklad, že taková žádost na tuzemský soud by byla došla a že týž kladně o ní rozhodl; byl proto Dr. Otto H. oprávněn pohledávku svou inž. Dru Petru R. postoupiti. V tom, že byl ve sporu Ck I 62/24 konkursní správce k vedení sporu soudem připuštěn, nelze naprosto spatřovati vydání tuzemského jmění do ciziny podle § 67 konk. ř., jenž předpokládá žádost cizozemského soudu o vydání. Že nešlo o postup neplatný, i když by správné bylo tvrzení žalovaných, že byl postup ten předsevzat na úkor věřitelů Dra Otty H., nýbrž že by šlo nejvýše o postup odporovatelný ve vztahu k těmto věřitelům, správně dolíčil odvolací soud. Ježto žalovaní tvrdí platnost smíru, nemůže býti žádné pochybnosti o tom, že Dr. Otto H. je k žalobě legitimován, když Karel D. sporný smír uzavřel jménem Dra H. Tuto legitimaci dovolatelé ostatně v dovolacím spise uznávají aspoň nepřímo tím, že tvrdí, že Dr. Otto H. jest povinen jim vydati výmazní kvitanci. Pokud jde o žalobcem tvrzenou neplatnost smíru, tu, jak již uvedeno, nebylo a není ve spisech opory pro předpoklad, že by byl zažádal úřední soud v Norimberku jako soud konkursní za vydání tuzemského movitého jmění podle § 67 (I) konk. ř. Mohl proto žalobce Dr. H. v době ujednání soudního smíru dne 3. ledna 1928 a také v době postupu se svou pohledávkou volně nakládati, konkurs v Německu zahájený nejevil zde žádných účinků a nebyl proto konkursní správce Karel D. oprávněn o této pohledávce smír uzavírati, neboť mohl tak učiniti toliko žalobce Dr. Otto H. sám nebo jeho oprávněný zástupce, kterým však konkursní správce Karel D. nebyl, takže ta část řízení ve sporu Ck I 62/24, v níž jako žalovaný vystupoval správce konkursní

podstaty, jest podle § 477, č. 5 c. ř. s. stižena zmatečností a naříkaný smír jest neplatný.

V těchto směrech není dovolání opodstatněno. Nelze mu však odepříti oprávněnosti, pokud v příčině aktivní legitimace žalobce Dra Petra R. uplatňuje dovolací důvod č. 2, § 503 c. ř. s. Tuto legitimaci bylo by možno Dru Petru R. přiznati jen tehdy, kdyby nešlo v daném případě, jak žalovaní tvrdí, o postup na oko. Postup takový by byl podle § 916 obč. z. nicotný; této nicotnosti může se i postoupený dlužník dovolávati (srov. rozh. č. 8461 sb. n. s.) a dlužno k ní z úřední moci přihlížeti. S tohoto hlediska však nižší soudy sporné věci neřešily a žádných zjištění neučinily, je tu proto žalovanými vytýkaná vadnost odvolacího řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.). Teprve po doplnění řízení v tomto směru bude možno posouditi, zda jest dána legitimace žalobce Dra Petra R. ke sporu. Slušelo proto dovolání žalovaných vyhověti, rozsudky nižších soudů podle § 510 c. ř. s. zrušiti a prvému soudu nařídíti, aby řízení v naznačeném směru doplnil a věc znovu rozhodl.

Rozh. nejv. soudu ze dne 30. listopadu 1929, č. Rv II 284/29. Karel Jelínek.

Stavitel, jemuž stavebník odepřel zaplatiti částky jím za sdělání plánu a rozpočtu na stavbu požadované, může později žádati částky tarifní odměně odpovídající.

Stavitel A. žádal od stavebníka B. za sdělání plánu 300 Kč a za rozpočet 306 Kč, stavebník však zaplatiti tyto částky odepřel a stavitel pak, jemuž provedení stavby zadáno nebylo, žaloval o zaplacení 1449 Kč za týž plán a rozpočet.

Oba soudy uznaly nárok stavitele za oprávněný.

Odůvodnění druhé stolice:

Nesprávnost právního posouzení sporu vidí žalovaný v tom, že prvý soud shledal v zaslání žalobcových účtů, znějících na 606 Kč za tytéž práce, za něž si po druhé účtoval 1449 Kč, pouze jednostranný projev vůle žalujícího, který nepřijetím se strany žalovaného není pro žalobce závazným, následkem čehož pak přísluší žalobci nárok na odměnu podle tarifu.

Podle názoru žalovaného dlužno prý v prvně účtované částce spatřovati ciferně vyjádřené subjektivní ocenění nároků žalobcových za konané práce pro případ, že nebyla předem odměna smluvena, a nemůže prý proto žalobce, mimo případ omylu, požadovati odměnu vyšší. Dovozuje dále, že, i kdyby zaslané účty bylo lze považovati za vzdání se nároku na od-